

Onderwijskunde: praktijk, onderzoek en beleid (H001860)

Wegens Covid19 kan mogelijk afgeweken worden van de onderwijs- en evaluatievormen. Dergelijke afwijkingen zullen via Ufora worden gecommuniceerd.

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0 Studietijd 150 u Contacturen 45.0 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2020-2021

A (semester 2)	Nederlands	Gent	werkcollege	7.5 u
			begeleide zelfstudie	5.0 u
			project	30.0 u
			hoorcollege	2.5 u

Lesgevers in academiejaar 2020-2021

Valcke, Martin	PP06	Verantwoordelijk lesgever
De Backer, Liesje	PP06	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2020-2021

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting klinische orthopedagogiek en Disability Studies)	5	A
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting pedagogiek en onderwijskunde)	5	A
Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting sociale agogiek)	5	A
Gemeenschappelijk gedeelte Bachelor of Science in de pedagogische wetenschappen	5	A
Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de pedagogische wetenschappen (afstudeerrichting pedagogiek en onderwijskunde)	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Pedagogische praktijk, pedagogische beroepen, pedagogische werkvelden, pedagogische voorzieningen, pedagogische structuren en systemen, professioneel handelen.

Situering

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de volgende opleidingscompetenties uit de opleiding Bachelor Pedagogische Wetenschappen:

- B.1.2. Initiële pedagogische, onderwijskundige en orthopedagogische kennis toepassen om pedagogische, onderwijskundige en orthopedagogische situaties en processen te analyseren
- B.1.4. Pedagogische, onderwijskundige en orthopedagogische vraagstukken in praktijk, onderzoek en beleid kunnen situeren en analyseren.
- B.2.1. Wetenschappelijke literatuur identificeren, naar waarde schatten en benutten.
- B.2.3. Hedendaagse maatschappelijke situaties, probleemdefinities en ontwikkelingen kunnen situeren en duiden vanuit een wetenschappelijk kader.
- B.3.1. Getuigen van een kritische, deontologische en ethische houding ten aanzien van onderzoek en praktijk.
- B.3.2. Kritisch reflecteren over het eigen denken en handelen en waar nodig bijsturen.
- B.4.3. Schriftelijk rapporteren over wetenschappelijke onderzoek.
- B.4.5. In team kunnen werken in eenvoudige contexten.
- B.5.1. Deelnemen aan het maatschappelijke en culturele debat en inzicht hebben in de wijze waarop pedagogische, onderwijskundige of orthopedagogische praktijken maatschappelijke en culturele gebeurtenissen mee bepalen.

- B.5.4. Inzicht hebben in cultuurverschillen en respect voor diversiteit integreren in pedagogische, onderwijskundige en orthopedagogische contexten.
- B.6.1. In een verscheidenheid van multidisciplinaire gespecialiseerde beroepsituaties kunnen functioneren.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel komen de volgende onderwerpen aan bod:

- een focus op bestaande onderwijsstructuren en -systemen;
- een focus op praktijk en onderzoek in een concrete onderwijskundige context.

Bij de focus op structuren en systemen staan de volgende inhoudscentraal. De aandacht gaat naar de bestaande en historisch gegroeide schoolstructuren en opleidingsinstrumenten in Vlaanderen. Vertrekkend vanuit de grondwettelijke verankering van de systemen (leerplicht, vrijheid van onderwijs, ...), en andere nationale (decretaal en wettelijke basis) en internationale afspraken (Europese verdragen), wordt het Vlaamse landschap geschetst. Een en ander wordt in een historisch perspectief geplaatst om de bestaande complexiteit te kunnen duiden. Veel aandacht gaat naar de organisaties die in de structuren en systemen het voortouw nemen (kleuter-, lager, secundair en hoger onderwijs, volwasseneneducatie, koepels, netten, VDAB, SYNTRA, ...).

De inhouds worden belicht vanuit de actualiteit. Op basis van een opdracht worden de media doorgelicht en worden persberichten geanalyseerd en geordend naar het onderwijskundig referentiekader (zie Onderwijskunde, 1ste semester).

Bij de focus op praktijk en onderzoek staan inhouds centraal die de theoretische basis en een onderzoeksaanpak concreet behandelen bij twee praktijkonderzoeken.

Laatstgenoemden worden uitgevoerd in authentieke onderwijskundige settings en kunnen inhoudelijk uiteenlopend van karakter zijn. Voorbeelden zijn het evalueren en herontwerpen van een educatieve museumrondleiding, kwantitatief onderzoek naar zelfregulerend leren bij leerlingen uit het secundair onderwijs, kwalitatief onderzoek naar het voorbereiden van student-leraren op ouder-leraar communicatie a.d.h.v. klinische simulaties, etc. De specifieke inhouds die aansluiten bij geformuleerde praktijkonderzoeken worden door de studenten verwerkt in een onderzoeksopdracht die ze in kleine collaboratieve groepen aanpakken en leggen meteen de basis voor de rapportage.

Begincompetenties

Onderwijskunde

Eindcompetenties

- 1 De specificiteit van de structuren en systemen op diverse onderwijs- en leerniveaus (kleuter, basis, secundair, hoger, volwassenenonderwijs, bedrijfsopleidingen e.a.) duiden vanuit een (leer)psychologisch en (onderwijs / kennis)sociologisch perspectief.
- 2 Pedagogische interventies en voorzieningen situeren in een beleidscontext.
- 3 Deontologisch verantwoord handelen.
- 4 Aangeboden onderzoeksprotocollen volgen.
- 5 Een onderzoeksrapport volgens een opgegeven format opleveren.
- 6 Over concrete pedagogische situaties reflecteren en deze analyseren.
- 7 Beschikbare theoretische en empirische kennis (bronnenmateriaal in reader) gebruiken bij het interpreteren van zelf verzamelde data.
- 8 Een internationale en interculturele oriëntatie ontwikkelen bij onderwijskundige thema's.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Begeleide zelfstudie, hoorcollege, project, werkcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges worden opgezet om een inleiding te geven op de uit te werken pedagogische structuren en systemen. Het handboek ondersteunt dit beleidsgerichte onderdeel.

In werkcolleges worden de concrete praktijk- en onderzoeksactiviteiten interactief verwerkt.

In het project pakken studenten – op een begeleide manier – de praktijk- en onderzoeksactiviteit aan. Ze werken het praktijkonderzoek uit, integreren hun bevindingen en rapporteren op basis van een format (onderzoeksrapport). Ze krijgen tussentijdse feedback.

De begeleide zelfstudie is gericht op het verwerken van de informatie m.b.t. de

pedagogische structuren en systemen.

Leermateriaal

Voor het gedeelte m.b.t. de pedagogische systemen en structuren wordt een boek gebruikt *Onderwijsbeleid in Vlaanderen* (Acco; uitgave 2020). Geschatte kostprijs +/-35 Euro.

Voor het gedeelte waarin praktijk en onderzoek voorop staan wordt bij elke concrete activiteit een eigen reader aangeboden waarin de specifieke theoretische basis voor het desbetreffende praktijkonderzoek wordt geschetst. Bijkomend worden via Ufora alle instrumenten en documenten nodig voor het uitvoeren van en rapporteren over de praktijkonderzoeken ter beschikking gesteld (bv. brieven, meetinstrumenten, protocollen, databestanden, rapportagemodellen, ...).

Referenties

Aanvullende referenties worden afhankelijk van het praktijkonderzoek aangepast en worden elektronisch aangereikt.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

- ondersteuning via Ufora;
- groepsgebaseerde feedbackmomenten.

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijk examen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijk examen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Werkstuk, verslag

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

1. Werkstuk m.b.t. Beleid: bij een actueel beleidsthema wordt een theoretische basis aangereikt en worden studenten in het werkveld onderzoeksmatig aan het werk gezet. Hiervan wordt een groepsrapport uitgewerkt.
 2. Werkstuk (onderzoek en praktijk) bestaande uit onderzoeksrapporten: elke groep studenten dient een onderzoeksrapport in dat is opgesteld volgens het opgelegde format. Meestal bestaat dit uit twee deelopdrachten, opgezet in twee verschillende settings.
- In functie van de evaluatie wordt voor elke opdracht een checklist opgesteld die de criteria aanreikt waarop de evaluatie van de werkstukken is gebaseerd.

Eindscoreberekening

1. Schriftelijk Examen (focus beleid) 25%;
2. Werkstuk (focus beleid) bestaande uit een schriftelijk verslag van de werkveldactiviteiten rond het beleidsthema (systeemperspectief): 25%;
3. Werkstuk (focus onderzoek en praktijk) bestaande uit één of meerdere onderzoeksrapporten: 50%.